

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

Dag uit het leven van een buitendienstmedewerker

Een belangrijke schakel tussen de Raad van Beheer en fokkers van stamboomhonden wordt gevormd door de buitendienst. Een team van in totaal tien medewerkers ('chippers') ziet erop toe dat alle stamboompups worden gecontroleerd en gechipt. Ook nemen ze DNA af om vast te stellen dat de pups echt van de opgegeven ouders zijn. We trokken een dagje op met chipper Franc Beeftink.

De eerste 'klijntjes' van vandaag: een nestje ruwharige Teckels in Rheden.

Franc Beeftink (60) vierde onlangs zijn 25-jarig jubileum als buitendienstmedewerker. "Ik ben begonnen toen het chippen begon. Daarvóór werden honden nog getatoeëerd. Het is geweldig, gevarieerd werk. Werk met mensen en dieren, dat vind ik leuk. Een aantal mensen heb ik als jonge fokkers zien beginnen en ik ben met hen verder doorgroeid naar het heden. Dat is mooi om mee te maken." Om erachter te komen hoe de werkdag van een buitendienstmedewerker eruitziet, gingen we een dagje met Franc op stap.

9:00 uur. Rheden, Gelderland

"Ik start altijd na de spits. Ik kom uit Arnhem, dus hier ben ik in twintig minuutjes. Ik moet bij de familie De Ridder een nestje van zes Ruwharige Teckels chippen. Kennel v.d. Delhoeve, een bekend adres voor mij. Zij heeft een of twee nestjes per jaar. Ze fokt haar hele leven al – vroeger Duitse Herders. Het is hier helemaal goed voor elkaar, ziet er prima uit, gezonde hondjes." Franc is zo'n drie kwartier bezig. "Hoe lang het duurt hangt af van het adres: of je mensen al langer kent, of dat het de eerste keer is. In het laatste geval duurt het natuurlijk wel langer."

10:00 uur. Drempt, Achterhoek

"Meneer De Graaf heeft een Bull Terrier geïmporteerd uit Amerika, en daarvan moet de chip uitgelezen worden voordat we hem in het Stamboek (NHSB) opnemen. Daarvoor zetten we de nodige stempels op zijn stamboom. Vroeger moest men de stamboom opsturen naar de Raad van Beheer, die werd na controle gestempeld en teruggestuurd. Omdat we nu geheel geautomatiseerd zijn, kunnen we dat ter plekke regelen. Een stuk handiger!"

Meneer De Graaf met zijn Bull Terrier.

UNIEK SYSTEEM

Het is uniek dat de Raad van Beheer alle in Nederland geboren stamboompups zelf chipt. Dus elke stamboompup is door een buitendienstmedewerker gezien en gechipt, en er is DNA afgenomen om de afstamming te controleren. In het buitenland gebeurt het chippen door dierenartsen. In Nederland vaccineert de dierenarts de pups en geeft het dierenpaspoort af. De Raad van Beheer gebruikt chipnummers die altijd beginnen met de cijfers 52814. Daaraan herken je een stamboomhond.

INTERNE OPLEIDING

Om chipper te kunnen worden moet je thuis zijn in de kynologie. Verder krijg je een interne opleiding, waarbij je onder meer leert chippen, DNA afnemen en medische kennis opdoet met een afsluitend examen. Uiteindelijk moet je in staat zijn de gezondheidstoestand van een hond in te schatten, sociaal vaardig zijn en objectief kunnen rapporteren.

Franc treft een vriendelijke moederhond die alles best vindt wat hij doet met haar pups.

11:00 uur. Doetinchem, Achterhoek

Een nest van acht Duitse Herder-pups chippen bij de kennel van Loeke Wijnmaalen. Franc: "We chippen pups altijd tussen de vijf en zeven weken, maar liefst net voor de zes weken, omdat een pup pas gevaccineerd kan worden als hij gechipt is. Deze pups zijn een weekje later doordat Loeke eerder verhinderd was." Franc treft een vriendelijke moederhond die alles best vindt wat hij doet met haar pups. "En dat terwijl een Herder meestal meer beschermend is dan de gemiddelde hond. Ik straal uit dat ik geen angst heb – haha, dat is wel nodig in dit werk!"

LOCATIECONTROLES

Chippen gebeurt altijd op afspraak, locatiecontroles zijn echter onaangekondigd. Ze vinden plaats als reguliere steekproef, op basis van klachten of wanneer iemand een kennelnaam aanvraagt. De buitendienstmedewerker kijkt dan specifiek naar de leefomgeving, omstandigheden en gezondheid van alle aanwezige honden. Is het hygiënisch? Is de administratie in orde? Zien moederhond en pups er goed uit, zijn ze gezond en vertonen ze normaal sociaal gedrag? Om te voorkomen dat buitendienstmedewerkers een blinde vlek krijgen voor kennels die ze vaker bezoeken, wisselen ze regelmatig van rayon en werkt men bij locatiecontroles volgens het 'vierogen-principe' waarbij er altijd een tweede medewerker uit een ander rayon meegaat. Soms gaat een van de dierenartsen mee, die een medische beoordeling kan maken. Of zo nodig een jurist. Belangrijkste doel is om te zien of er nog wat te verbeteren valt aan de kennel. Hoe doe je dat en hoe kunnen we je daarbij helpen?

De gegevens van alle tien de Welsh Springer Spaniel-pups (twee nestjes) worden meteen online geadministreerd.

12:00 uur. Aalten, aan de Duitse grens

Twee nestjes Welsh Springer Spaniels van fokker Anja Wetsteyn. Franc: "Jachthonden. Deze fokker houdt van jachtraining en gaat al vroeg met haar pups naar het bos om ze aan die omgeving te laten wennen. Het gaat nu om twee nestjes, dat komt doordat de loopsheden van honden in één kennel naar elkaar toe trekken. Ze heeft dus in één keer tien pups, een nest van zes en een van vier. Maar daar vindt ze zeker gegadigden voor. De vraag naar pups is na corona wel iets afgenomen, maar nog altijd groot."

13:00 uur. Aalten opnieuw

Opnieuw jachthonden, nu een nestje kortharige Vizsla's. Franc is enthousiast: "Zeven kerngezonde pups. Fokker Peter Averstee is ook liefhebber van de jachtraining en doet dat met zijn volwassen honden. Die zitten gezellig op een rijtje in de woonkamer toe te kijken hoe ik de pups aan het chippen ben. Een grappig gezicht."

14:00 uur Varsseveld, Gelderland

De heer Albers heeft een volwassen Norwich Terrier geïmporteerd. Ook van deze hond moet de chip uitgelezen worden, voordat hij kan worden ingeschreven in het NHSB en de stamboom kan worden afgestempeld. Franc: "Toen we net begonnen met chippen, waren buitenlandse honden vaak nog getatoeëerd. Dan wilde de fokker graag toch nog een chip laten inbrengen. Het is een keer voorgekomen dat een hond al een chip in Spanje en een chip in Duitsland had gekregen. Dan zou dit de derde worden, maar dat hebben we dus maar niet gedaan! Gelukkig had de hond er geen last van, maar voor de administratie is zoiets wel lastig."

15:00 uur. Oldenzaal, Overijssel

Een nestje van vijf Border Terrier-pups van fokster Epping-van Geest van kennel Van de Thij. Franc: "De fokster geeft aan dat dit het allerlaatste nestje is dat zij fokt. Zij en haar man zijn op leeftijd. Ik heb haar bedankt voor de samenwerking en haar het beste gewenst. Het is toch een hele stap voor die mensen om er na al die jaren mee te stoppen."

16:00 uur. Beuningen, Overijssel

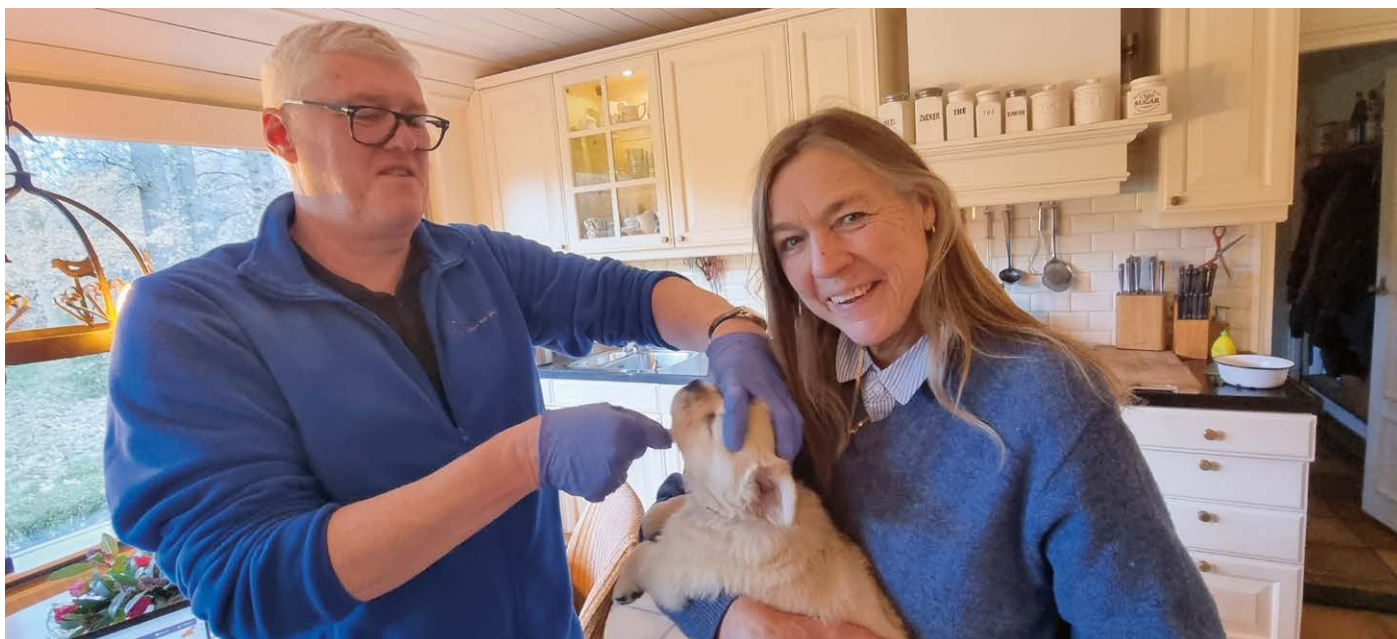
Nestje van tien Golden Retriever-pups. Franc: "In deze kennel Van 't Erve Möllink fokken Frank en Penny van Berkum Berner Sennenhonden en Golden Retrievers. De honden kunnen hier naar buiten en hebben daar een paradijselijke tuin tot hun beschikking. Geweldig veel ruimte, een eigen vijver, en ga zo maar door. Bij mooi weer zitten de pups vaak buiten in een ren. Leuk om de honden hier te zien."

OPSCHORTING DIENSTVERLENING

Als een locatie niet voldoet, wordt de dienstverlening opgeschort. Dat heeft onder andere tot gevolg dat er geen stambomen worden afgegeven. Dit gaat als volgt: de buitendienstmedewerker geeft op het controleformulier aan welke punten verbeterd moeten worden. De Raad van Beheer stuurt vervolgens een brief met de geconstateerde tekortkomingen naar de fokker. Die krijgt dan een bepaalde tijd om orde op zaken te stellen. In de meeste gevallen lukt dat prima. Zo niet, dan schort de Raad van Beheer de dienstverlening op. Fokkers kunnen hiertegen bezwaar maken. Vervolgens hebben ze nog de mogelijkheid in beroep te gaan bij de Geschillencommissie. In ernstige gevallen, bijvoorbeeld ernstige verwaarlozing of fraude met de leeftijd van (te) jonge importpups, wordt de NVWA ingelicht, de dienstverlening beëindigd en de kennelnaam ingetrokken.

Gelukkig zien we bijna altijd het tegenovergestelde: de meeste fokkers streven naar perfectie en maken liefst van een 8 een 9 als beoordeling. Het overgrote gedeelte van de fokkers voldoet dan ook prima. Het overige gedeelte wordt zorgvuldig begeleid in verbetertrajecten.

Dit is het laatste adres dat Franc vandaag bezoekt. Als we hem vragen wat hij het mooiste vindt in dit werk zegt hij: "Dat de kynologie alle rangen en standen verbindt. We komen in probleemwijken, maar ook in kastelen – en alles daartussen. Overal worden honden gefokt. En wat mijn werk zo leuk maakt: mensen die honden fokken zijn volgens mij gemiddeld socialer dan mensen die dat niet doen." ■

Voor DNA-onderzoek neemt Franc speeksel af van een van de Golden Retriever-pups, geassisteerd door fokster Penny van Berkum.